

Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020

PROJEKT

PLANU OCHRONY

ZABORSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

SPOTKANIE INTERESARIUSZY

PLANU OCHRONY

ZABORSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 w ramach projektu „Opracowanie projektów planów ochrony parków krajobrazowych wchodzących w skład Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych”,
Oś Priorytetowa 11: Środowisko, Działanie: 11.4 Ochrona Różnorodności Biologicznej oraz przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku

WFOŚiGW
w Gdańsku

**PROJEKT PLANU OCHRONY
ZABORSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO**

**OPERAT KSZTAŁTOWANIA FUNKCJI TURYSTYCZNEJ,
REKREACYJNEJ I EDUKACYJNEJ**

**DIAGNOZA STANU ZASOBÓW TURYSTYCZNYCH
ZABORSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO**

Zespół autorski:
mgr Michał Witkiewicz – redakcja, fotografie
dr Bernadetta Zawilińska

BAZA NOCLEGOWA

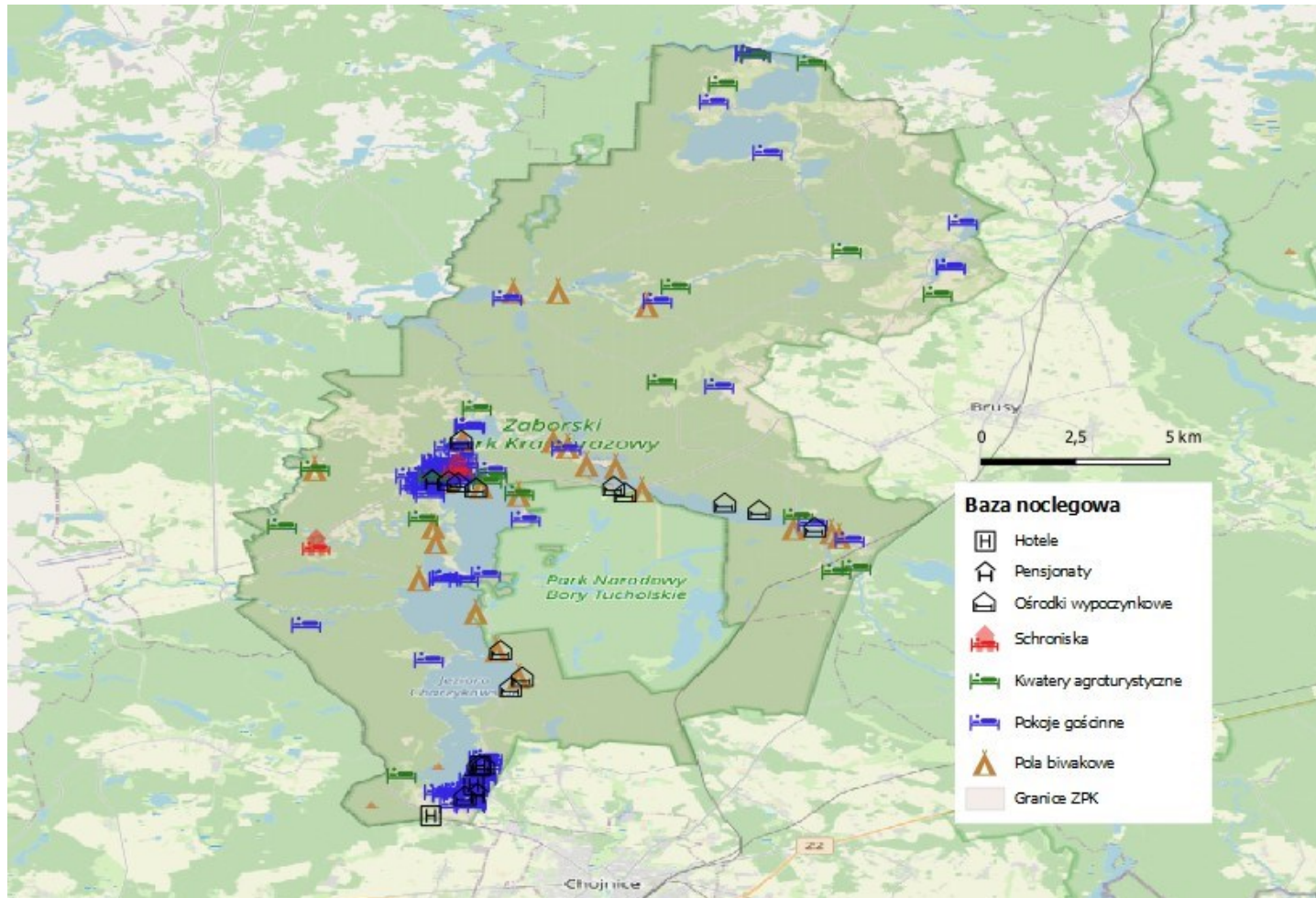
W TRAKCIE PRAC ZINWENTARYZOWANO ŁĄCZNIE 154 TRWAŁE OBIEKTY ZAKWATEROWANIA O ŁĄCZNEJ LICZBIE 3963 MIEJSC NOCLEGOWYCH, W TYM:

- 3 HOTELE,
- 18 OŚRODKÓW I DOMÓW WYPOCZYNKOWYCH,
- 2 SCHRONISKA,
- 3 PENSJONATY,
- 20 KWATER AGROTURYSTYCZNYCH,
- 108 OBIEKTÓW Z POKOJAMI GOŚCINNymi.

DODATKOWO ZINWENTARYZOWANO 26 KEMPINGÓW I PÓŁ BIWAKOWYCH.

BAZA NOCLEGOWA

ROZMIESZCZENIE OBIEKTÓW TRWAŁEGO ZAKWATEROWANIA NA OBSZARZE ZPK

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE KWERENDY DANYCH I WIZJI TERENOWYCH

BAZA ŻYWIENIOWA

W TRAKCIE PRAC WYRÓŻNIONO ŁĄCZNIE 26 OBIEKTÓW GASTRONOMICZNYCH Z 1750 MIEJSCAMI KONSUMPCYJNYMI, W TYM:

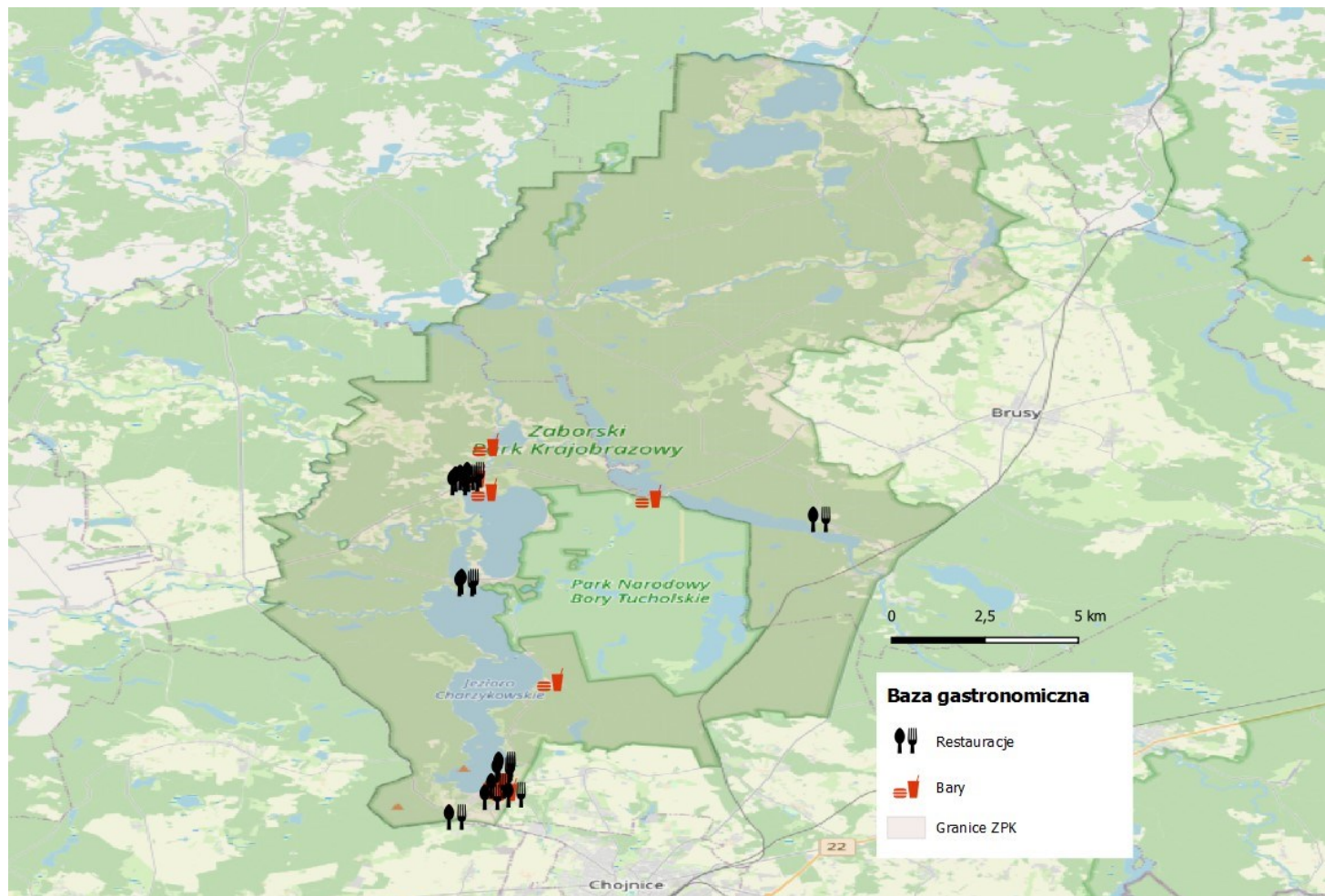
- 11 BARÓW,
- 15 RESTAURACJI.

PONADTO W TRAKCIE PRAC ZINWENTARYZOWANO 8 SEZONOWYCH PUNKTÓW GASTRONOMICZNYCH, A TAKŻE CUKIERNI I PIEKARNI, KTÓRE POSIADAJĄ WYDZIELONE MIEJSCA KONSUMPCYJNE.

ŹRÓDŁO: FOT. ZE ZBIORÓW WŁASNYCH

BAZA ŻYWIENIOWA

ROZMIESZCZENIE OBIEKTÓW GASTRONOMICZNYCH NA OBSZARZE ZPK

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE KWERENDY DANYCH I WIZJI TERENOWYCH

DOSTĘPNOŚĆ TURYSTYCZNA

LICZBA I DŁUGOŚĆ SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH W GRANICACH ZPK

Lp.	Rodzaj	Liczba	Długość (km)
1.	szlak pieszy	8	149,2
2.	szlak rowerowy	9	215,9
3.	szlak kajakowy	3	87,1

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE KWERENDY DANYCH I WIZJI TERENOWYCH

ŹRÓDŁO: FOT. ZE ZBIORÓW WŁASNYCH

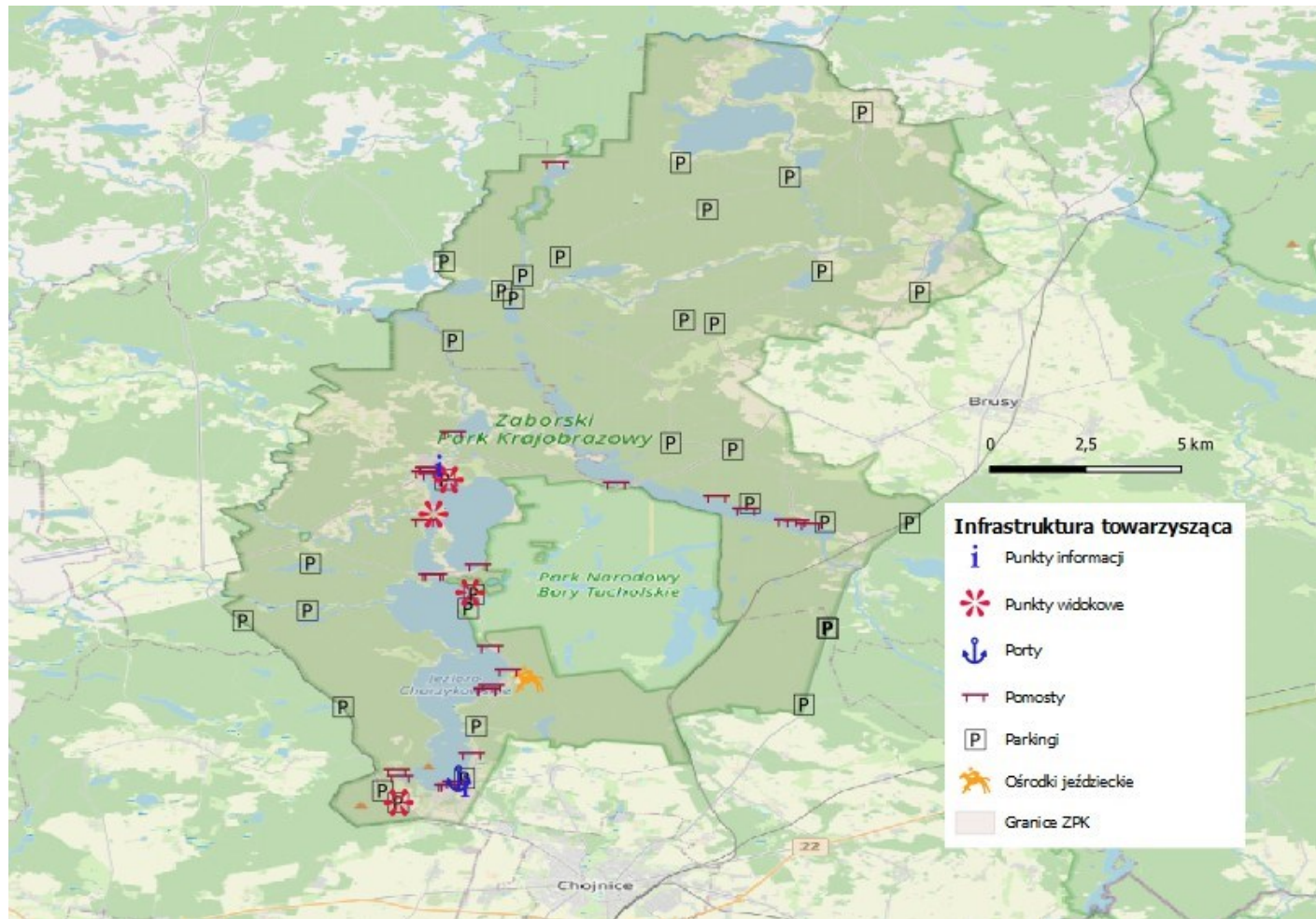
DOSTĘPNOŚĆ TURYSTYCZNA

PRZEBIEG SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH NA OBSZARZE ZPK

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE KWERENDY DANYCH I WIZJI TERENOWYCH

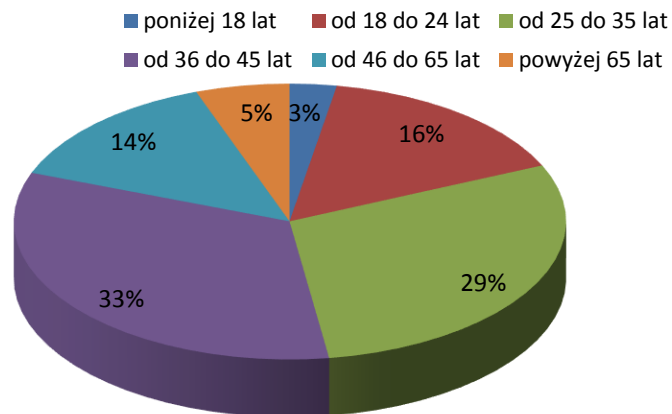
INFRASTRUKTURA TOWARZYSZĄCA

INFRASTRUKTURA TOWARZYSZĄCA NA OBSZARZE ZPK

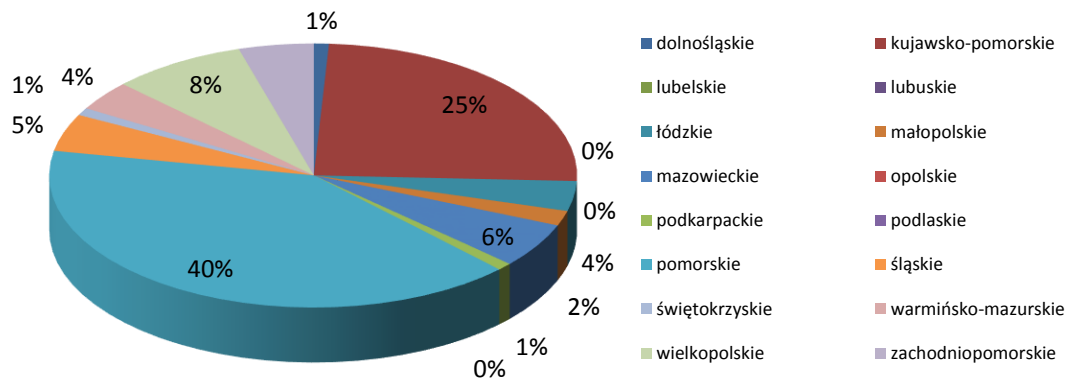
ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE KWERENDY DANYCH I WIZJI TERENOWYCH

STRUKTURA RUCHU TURYSTYCZNEGO

STRUKTURA WIEKOWA TURYSTÓW ODWIEDZAJĄCYCH OBSZAR ZPK.

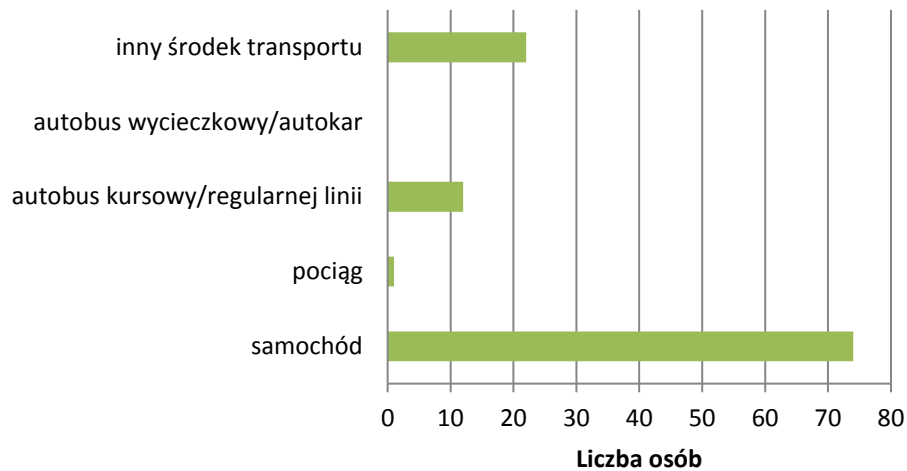
ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BADAŃ ANKIETOWYCH

POCHODZENIE TURYSTÓW ODWIEDZAJĄCYCH OBSZAR ZPK.

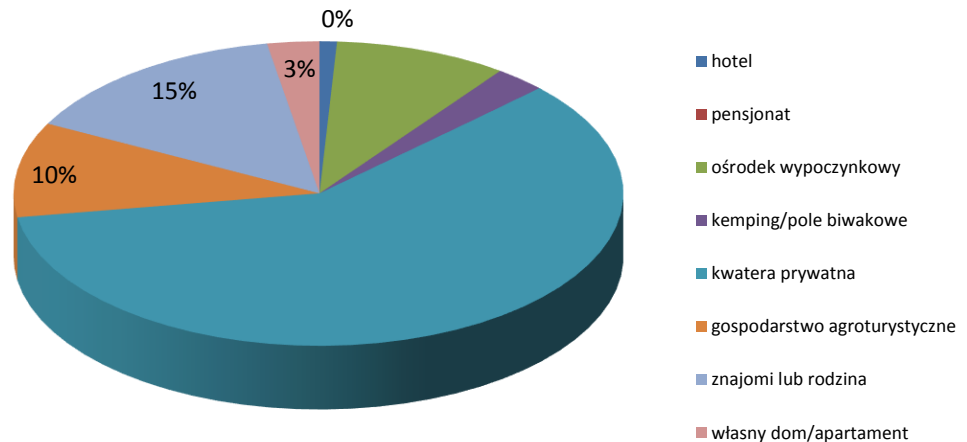
ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BADAŃ ANKIETOWYCH

STRUKTURA RUCHU TURYSTYCZNEGO

RODZAJ ŚRODKA TRANSPORTU WYKORZYSTANY W CELU DOTARCIA NA OBSZAR ZPK.

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BADAŃ ANKIETOWYCH

FORMA ZAKWATEROWANIA TURYSTÓW ODWIEDZAJĄCYCH OBSZAR ZPK.

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE BADAŃ ANKIETOWYCH

FORMY TURYSTYKI I REKREACJI

WŚRÓD FORM UŻYTKOWANIA TURYSTYCZNEGO I REKREACYJNEGO ZPK WYRÓŻNIA SIĘ:

- TURYSTYKĘ KRAJOZNAWCZĄ (KRAJOWĄ I MIĘDZYNARODOWĄ),
- TURYSTYKĘ AKTYWNA,
- POBYTY WYPOCZYNKOWE (W ZDECYDOWANEJ WIĘKSZOŚCI SEZONOWE).

ŹRÓDŁO: FOT. ZE ZBIORÓW WŁASNYCH

PERCEPCJA PRZESTRZENI TURYSTYCZNEJ PARKU

ANKIETOWANI WSKAZYWALI NA LICZNE NIEDOGODNOŚCI ZWIĄZANE Z RUCHEM TURYSTYCZNYM ORAZ JEGO ORGANIZACJĄ NA BADANYM OBSZARZE. WŚRÓD NAJCZĘŚCIEJ WYMIENIANYCH ZNALAZŁY SIĘ NASTĘPUJĄCE WADY:

- ZBYT DUŻY TŁOK NA DROGACH W SEZONIE TURYSTYCZNYM,
- ZŁY STAN I SZEROKOŚĆ DRÓG,
- BRAK LUB SŁABA JAKOŚĆ ZAOPATRZENIA SANITARNEGO (M.IN. DOSTĘP DO TOALET),
- NIEDOSTATECZNIE ROZWINIĘTĄ KOMUNIKACJĘ PUBLICZNĄ,
- WYSOKIE CENY USŁUG,
- NIEWYSTARCZAJĄCĄ ILOŚĆ ATRAKCJI,
- NIEPORZĄDEK,
- POWSTAJĄCE NOWOCZESNE BUDOWNICTWO (DOMKI LETNISKOWE) ZABURZAJĄCE ŁAD PRZESTRZENNY,
- JAKOŚĆ STRON INFORMUJĄCYCH O ATRAKCJACH REGIONU.

IDENTYFIKACJA I OCENA ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z UŻYTKOWANIEM TURYSTYCZNO-REKREACYJNYM PARKU

ISTNIEJĄCE I POTENCJALNE ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczenia zagrożeń i ich skutków ISTNIEJĄCE
1.	Zanieczyszczenia antropogeniczne powstające w otoczeniu Parku w wyniku wzrostu ruchu turystycznego i wynikającej z niej presji na środowisko	1. Podejmowanie działań podnoszących świadomość ekologiczną. 2. Współpraca z samorządami terytorialnymi w zakresie promocji selektywnej zbiórki odpadów.
2.	Niski poziom akceptacji społecznej dla ograniczeń w rozwoju turystyki wynikających z priorytetów ochrony przyrody.	1. Prowadzenie działań edukacyjnych wśród mieszkańców i turystów (w tym „na zewnątrz” w placówkach oświatowych położonych na terenie ZPK i jego otoczeniu), wyjaśnianie przyczyn wprowadzanych regulacji; prowadzenie badań postaw turystów i mieszkańców wobec ochrony przyrody. 2. Dostosowywanie oferty edukacyjnej do wyników badań monitoringowych.
3.	Kolizja między najbardziej wartościowymi obszarami Parku, a masowym ruchem turystycznym generowanym z otoczenia	1. Propagowanie zasad turystyki zrównoważonej. 2. Promocja regionalnych atrakcji turystycznych i krajoznawczych.
POTENCJALNE		
1.	Obniżenie walorów krajobrazowych Parku poprzez rozbudowę obiektów turystycznych w otoczeniu.	Monitorowanie rozwoju zabudowy w otoczeniu Parku i raportowanie do wybranych instytucji i jednostek samorządu terytorialnego.
2.	Wyznaczanie nowych szlaków turystycznych.	Edukacja w zakresie uświadomienia dotychczasowych skutków ubocznych ruchu turystycznego i szerokiego udostępnienia Parku.

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

IDENTYFIKACJA I OCENA ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z UŻYTKOWANIEM TURYSTYCZNO-REKREACYJNYM PARKU

ISTNIEJĄCE I POTENCJALNE ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
		ISTNIEJĄCE
1.	Nowe zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne w granicach Parku.	1. Składanie wniosków do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, na terenie których leży Park. 2. Odmowa uzgodnień dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin nieuwzględniających wniosków Parku.
2.	Brak ładu przestrzennego w zagospodarowaniu jednostek osadniczych.	1. Składanie wniosków do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, na terenie których leży Park. 2. Odmowa uzgodnień dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin nieuwzględniających wniosków Parku.
3.	Intensyfikacja nieskanalizowanej zabudowy letniskowej powodująca zwiększoną dostawę biogenów do wód powierzchniowych na terenie Parku oraz nasiloną presję na wnętrze ZPK w związku z obecnością ludzi i zwierząt domowych.	1. Podejmowanie działań wspierających realizację gminnych systemów kanalizacji oraz oczyszczalni ścieków na terenie Parku, a także podejmowanie działań mających na celu eliminację przydomowych oczyszczalni ścieków typu rozsączającego. 2. Prawidłowe przeprowadzanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla ustaleń dokumentów planistycznych z uwzględnieniem oddziaływań skumulowanych i wpływu na obszary Natura 2000.
4.	Wzmożona penetracja ludności na obszarze Parku, w tym zwłaszcza strefy brzegowej jezior i rzek przez uczestników turystyki wodnej.	Intensyfikacja dozoru. Widoczność pracowników Parku na szlakach turystycznych w sezonie wakacyjnym powinna być silniej zaznaczona.
5.	Lokalizacja pól biwakowych na terenach leśnych i rolnych.	Intensyfikacja dozoru.
6.	Postępująca dewaloryzacja i zanik materialnego dziedzictwa kulturowego	1. Prowadzenie działań edukacyjnych. 2. Odbudowa bądź remont zniszczonych obiektów.

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

IDENTYFIKACJA I OCENA ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z UŻYTKOWANIEM TURYSTYCZNO-REKREACYJNYM PARKU

ISTNIEJĄCE I POTENCJALNE ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE

7.	Zanieczyszczanie powierzchni Parku odpadami pozostawionymi przez turystów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań edukacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem lokalnej młodzieży szkolnej. 2. Kontynuacja programu wywożenia śmieci. 3. Zbieranie i wywożenie odpadów stałych. 4. Włączenie wolontariuszy w akcje porządkowe.
8.	Niszczenie obiektów infrastruktury na terenie Parku oraz oznakowania szlaków turystycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań edukacyjnych. 2. Patrołowanie terenu przez służby Parku i wolontariuszy. 3. Naprawa zniszczonych obiektów. 4. Informowanie podmiotów znakujących szlaki turystyczne (m.in. organizacje turystyczne) o konieczności dokonania napraw.
9.	Zagrożenie siedlisk przyrodniczych poprzez dyspersję turystów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań edukacyjnych. 2. Zapewnienie właściwej obsługi i usprawnienie przebiegu ruchu turystycznego poprzez remonty i modernizację szlaków, ścieżek dydaktycznych, obiektów małej architektury turystycznej oraz ich czytelne oznakowanie. 3. Konserwacja oznakowania granic Parku, monitoring ruchu turystycznego. 4. Kontrola przestrzegania zasad udostępniania i korzystania z zasobów Parku (służby Parku, wolontariusze).
10.	Zakłócanie ciszy przez turystów zwiedzających Park.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie zakazu organizowania rajdów motorowych i samochodowych oraz używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych 2. Prowadzenie działań edukacyjnych. 3. Patrołowanie terenu przez służby Parku i wolontariuszy.
11.	Chaos w oznakowaniu i niezadawalający stan techniczny oznakowania szlaków turystycznych wpływający na rozpraszanie się ruchu turystycznego i eksplorację obszarów wyłączonych z udostępniania.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie stanu oznakowania szlaków, zgłaszanie organizacjom znakującym braki w oznakowaniu. 2. Poprawa czytelności oznakowania, odnowienie oznaczeń i montaż szlabanów związanych z ograniczeniami wstępu w obszary objęte ochroną ścisłą, w pobliżu których przebiegają szlaki turystyczne.
12.	Zagrożenie pożarowe w ekosystemach lądowych wynikające ze wzmożonej presji turystycznej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowywanie zasad udostępnienia Parku do aktualnego stanu zagrożenia przeciwpożarowego – m.in. komunikaty na stronie internetowej i doraźne kierowanie ruchem turystycznym (ograniczenia wstępu w wybrane obszary, czasowe zamknięcia szlaków turystycznych). 2. Realizacja zadań wynikających z ochrony przeciwpożarowej.
POTENCJALNE		
1.	Brak wyznaczonych niektórych rodzajów tras (m.in. narciarskich) powodujący rozproszenie turystów.	Wyznaczenie nowych szlaków turystycznych w rejonie największych miejscowości turystycznych regionu kanalizujących ruch turystyczny.

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

OBSZARY PROBLEMOWE

TERENAMI NARAŻONYMI PRZED E WSZYSTKIM NA DEPREKACJĘ W GRANICACH ZPK SĄ OBSZARY, KTÓRE OD DŁUŻSZEGO CZASU PODLEGAJĄ ZAINWESTOWANIU TURYSTYCZNEMU I REKREACYJNEMU:

- WIEŚ CHARZYKOWY I JEJ OBRZEŻA (M.IN. WOLNOŚĆ),
- WIEŚ SWORNEGACIE I JEJ OBRZEŻA (M.IN. OWINK),
- WIEŚ MAŁE SWORNEGACIE WRAZ PÓŁWYSPEM MIECHURZ,
- REJON ZACHODNIEJ CZĘŚCI JEZIORA SOMIŃSKIEGO (SKOSZEWO),
- WIEŚ LEŚNO,
- REJON WSI ZBRZYCA,
- REJON WSI PŁĘSNO-KAMIONKA.